

TÜRKİYE İMSAD HAZİRAN 2019 SEKTÖR RAPORU AÇIKLANDI:

Üretim kaybının telafisi için yenileme pazarı canlandırılmalı

Türkiye İMSAD, yapı sektörü ve ekonomi çevreleri tarafından dikkatle izlenen aylık sektör raporunu açıkladı. ‘Türkiye İMSAD Haziran 2019 Sektör Raporu’nda; yılın ilk dört aylık döneminde yaklaşık beşte birlik bir üretim kaybı ortaya çıktı. Bu gerilemede iç pazardaki keskin daralmanın etkili olmaya devam ettiği, ihracattaki miktar artışının ise üretim kaybını telafi edemediği vurgulandı. Raporda, “Kentlerde planlı ve alan bazlı kentsel dönüşümlere başlanmalı, bu dönüşümler riskler ve kesinlikle kentin ihtiyaçlarına yönelik olmalı. Mevcut yapılar için artırılacak asgari standartlar ile ‘yenileme pazarı’ canlandırılmalı” şeklinde öneriler yer aldı.

Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (Türkiye İMSAD)’nin, sektörün çatı kuruluşu olarak hazırladığı ‘Haziran 2019 Sektör Raporu’nda şu tespitler yer aldı: Mevcut inşaat işleri seviyesi Ocak ayındaki sert düşüşün ardından artış eğilimine girdi ve Mayıs ayına kadar yükseliş gösterdi. Mevsimsellik ile mevcut işlerde artış yaşanmakla birlikte Mayıs ayında ulaşılan seviye oldukça zayıf kaldı. İnşaat sektöründe Mayıs ve Haziran ayları işlerin zirveye ulaştığı aylar olarak biliniyor. Ancak Haziran ayında mevcut inşaat işleri seviyesi bir önceki aya göre **2,3** puan geriledi. Böylece zayıf bir toparlanmanın ardından yeniden küçülme ortaya çıktı. Mevcut işler seviyesindeki gerilemenin hem ekonomik ve siyasi belirsizlikten hem de sektörün talep ve finansman sorunlarından kaynaklandığı belirtiliyor.

Yeni alınan inşaat işleri seviyesindeki gerileme sürüyor

İnşaat sektöründe alınan yeni iş siparişleri 2019 yılı Haziran ayında en düşük seviyesine geriledi. Yeni alınan iş siparişleri, mevsimsellik etkisi ve diğer dinamiklere rağmen gerilemeye devam etti. Yeni alınan inşaat işleri bir önceki aya göre **1,1** puan daha düştü. İnşaat sektöründe ve piyasalarında en yüksek sezonun yaşandığı bu aylarda yaşanan yeni inşaat siparişlerindeki gerileme endişe verici olarak değerlendiriliyor.

Konut satışları Mayıs ayında yüzde 31,3 geriledi

Konut satışları yılın ilk dört ayında yüzde **16,4** geriledi. Konut satışlarındaki bu gerileme Mayıs ayında ise önemli ölçüde hızlandı. Mayıs ayında toplam konut satışları bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde **31,3** düşerek **82 bin 252** oldu. Böylece 2019 yılının ilk beş ayında konut satışları 2018 yılının ilk beş ayına göre yüzde **19,7** gerileyerek **423 bin 88** adet oldu. Satışlarda gerileme 2019 yılının ilk beş ayında hızlanarak sürdü. Konut satışlarına yönelik teşvikler ortadan kalktı. Satın alma gücündeki gerilemeler ve konut kredi faizlerindeki yüksek seviyeler konut talebinde ve satışlarında gerilemeye yol açmaya devam ediyor.

İnşaat malzemesi sanayi üretimi Nisan ayında yüzde 18,1 azaldı

İnşaat malzemeleri sanayi üretimi 2019 yılının Nisan ayında 2018 yılının Nisan ayına göre yüzde **18,1** azaldı. Böylece yeni yılın dört ayında da üretimde gerileme yaşandı. 2019 yılının Ocak ayında

yüzde **24,3** ve Şubat ayında yüzde **22** düşüş gösteren inşaat malzemesi ortalama sanayi üretimi Mart ayında yüzde **21,7** azaldı. Nisan ayında da üretimde yine yüksek oranlı bir gerileme yaşandı. Yılın ilk dört aylık döneminde yaklaşık beşte birlik bir üretim kaybı ortaya çıktı. Bu gerilemede iç pazardaki keskin daralma etkili olmaya devam ettiği, ihracattaki miktar artışın ise üretim kaybını telafi edemediği belirtiliyor. Yılın ilk dört ayında **2** sektörde üretim gerilemesi yüzde **40**'ın, **2** sektörde yüzde **30**'un ve **8** sektörde ise yüzde **20**'nin üzerinde gerçekleşti. Tek haneli gerileme ise iki sektörde yaşandı.

İnşaat sektörü sorunlarının çözümü için kamu desteğine ihtiyaç var

İnşaat sektöründe kendi dinamiklerinden kaynaklanan çok sayıda sorun yaşanıyor. Öncelikle müteahhitler tarafında bozulan mali yapılar sorun olmaya devam ediyor. Diğer sektörlerdeki firmalar gibi müteahhitlik sektörü firmalarının mali yapıları da geçen yıl yaşanan finansal şoklardan olumsuz etkilendi. İyileşme, diğer sektörlerle göre daha yavaş gerçekleşiyor. Bunun en önemli nedeninin inşaat sektöründe bozulan arz talep ve fiyat dengesi olarak belirtiliyor. Arz ve talepte keskin bir daralma ile satışlarda yine sert düşüş yaşanıyor. Satışlardaki gerileme ayrıca firmaların nakit akışlarının da bozulmasına neden oluyor. Daha geniş kapsamlı olarak değerlendirildiğinde ise inşaat sektöründeki sorunların piyasa dinamikleri içinde çözülemediği ortaya çıkıyor. Sektördeki yapısal sorunların çözümü için yine kamunun öncülüğünde yapısal iyileştirmelere ve müdahalelere ihtiyaç olduğu görülüyor.

Yenileme pazarı canlandırılmalı

Talep ve nakit tarafında ise kentlerde planlı ve alan bazlı kentsel dönüşümlere başlanması gerektiğine, bu dönüşümlerin risklere ve kentin ihtiyaçlarına odaklı olmasına, kamu fonları ile yabancı fonların da kullanılması gerektiğine dikkat çekiliyor. Yine talep tarafında mevcut yapılar için artırılacak ve genişletilecek asgari standartlar ile 'yenileme pazarı' canlandırılması gerektiğinin altı çiziliyor. Sektörde talebin daha istikrarlı ve kalıcı olması için ise yapı finansman sisteminin tüm piyasa ve kurumları ile kurulması gerektiğine vurgu yapılıyor. Yine nakit tarafında ise kamudan olan iş alacakları ile KDV alacakları ödemeleri için bir takvim açıklanması gerektiği belirtiliyor. İnşaat sektöründe kamu destekli yapısal önlemler alınmadığı takdirde sorunların çözümünün oldukça zaman alacağı ve bu süreçte sektörün küçülmeye devam edeceği öngörülüyor. Bu durumda inşaat malzemeleri sanayisi için ise iç talebin küçülmeye devam etmesi bekleniyor.

Türkiye İMSAD Hakkında

Kuruluşundan bu yana geçen 35 yılda, Türk inşaat sanayisini gerek yurt içinde gerekse yurt dışında temsil eden bir sivil toplum örgütü olan Türkiye İMSAD'ın, 37 sektör derneği, 74 sanayici firma ve 25 paydaş kurum üyeleriyle birlikte, pazarda 32 binden fazla noktaya etkin bir şekilde ulaşmaktadır. Sürdürülebilir büyüme için yurt içinde ve yurt dışında iş birlikleri geliştiren Türkiye İMSAD, iç pazardaki gelişmeleri yakından izlemekte ve ihracatta ulaşılan başarının artarak sürdürülebilmesi için, dış pazarları yakından takip etmektedir. Türkiye İMSAD, inşaat sektörünün çok önemli grupları olan 31 farklı alt sektörü temsil etmektedir. 2011 yılında Brüksel, 2015 yılında ise Kamerun temsilciliğini kuran, sektörel projeler yürüten, raporlar yayınlayan Türkiye İMSAD, Avrupa Komisyonu'nun fonladığı birçok projeye de liderlik etmektedir.